

נר למאה, אלא כיון שהרוב ישראל הדליק הנכרי גם עבורם, וזה אוסר את השימוש אפילו במקום של נר לאחד נר למאה.

ומשנינן: **התם נמוי, כי מדלקי הנכרי** — קכב-ב אדעתא דרובא מדלקי.

ונמצא שהדליק הנכרי לצורך ישראל.

ובמחצה על מחצה הדבר ספק לצורך מי הדליק⁽⁵²⁾.

אבל נכרי שהיה יחד עם ישראל, והדליק הנכרי לצרכו, הרי עיקר הדלקתו היא לעצמו, ועל אף שידע שיש כאן ישראל וידע כי גם הוא יהנה מהאור. שעל כגון זה אמרינן "נר לאחד נר למאה", כיון שאינו מרבה בהדלקתו לצורך ישראל.

שמואל איקלע לבי אבין תורן [שם מקום].

אתא ההוא נכרי, אדליק שרגא.

אהדרינהו סובב **שמואל לאפיה** את פניו

אם רוב נכרים בעיר — **מותר לרהוין בה** מיד עם צאת השבת.

אם רוב ישראל בעיר — **ימתין** במוצאי שבת בכדי שיהמו חמין?

ולמה לא נתיר משום חימום לאחד חימום למאה, ונתיר אפילו ברוב ישראל מחמת שמחממים גם למיעוט הנכרים?

ומשנינן: **התם, כי מחממי את המרחץ** — **אדעתא דרובא מחממי**, ונמצא שמחממים רק לצורך ישראל.

תא שמע: נר הדלוק במסוכה של בני אדם.

אם רוב נכרים שם — **מותר לישראל** להשתמש לאורה⁽⁵¹⁾.

ואם רוב ישראל שם — **אסור.**

מחצה על מחצה — **אסור.**

ומוכח שלא אומרים את ההיתר של נר לאחד

[רעו, ב ד"ה אם] **שהתוספות** פירשו שאביי סובר כך ביחס לרבן גמליאל ורבא חולק, והרי הלכה כרבא ומוכח שאין ההלכה כסברת המאירי?

וכתב, שאפשר **שהתוספות** סוברים שרבא חולק דוקא כשהנכרי משתמש בעצמו בנר ובכבש, ואז אפילו אם הישראל הוא שר וחשוב, עיקר עשייתו של הנכרי היא לעצמו. אבל כשעושה לאחרים, מודה רבא שאדם חשוב קובע את מטרת העושה יותר מרוב האנשים.

52. רש"י. ולהלן קנא א פירש רש"י שאסור משום שעושה לצורך שניהם. אבל בספק לצורך מי עשה, מותר. **והשו"ע** [שכה, ט, טז] פסק שבכל ספק אם נעשה מלאכה לצורך ישראל

שרבא מודה שלא בפניו מותר.

אולם **השו"ע** [שם] פסק כרבא ולא חילק בין בפניו ושלא בפניו, והיינו, שאם מכירו אסור אפילו עשה שלא בפניו. **והמגן אברהם** [שם, כח] כתב, שאם הנכרי יודע שהישראל צריך למלאכה זו, אסור אפילו שלא בפניו, ואפילו לאביי. ותמה **הביאור הלכה**, שבכבש ומרחץ מבואר בסוגיא שנחשב שלא בפניו אף שידע שצריכים למלאכתו? והכריע הלכה שאם מכירו אסור בכל אופן.

51. כתב **המאירי**, שדין רוב נכרים הוא דוקא כשהמסוכים שוים בחשיבותם. אבל אם יש שם אדם חשוב ונכבד שנראה שעיקר המעשה עבורו, הוא נחשב יותר מהרוב. והקשה **הביאור הלכה**